

OSNOVI EKONOMIJE
(REŠENJA)

1. Navedi osnovne oblike (tipove) organizacije društvene proizvodnje.
 - **naturalna proizvodnja**
 - **robna proizvodnja**
2. Navedi istorijske oblike izražavanja vrednosti robe (istorijske oblike prometne vrednosti).
 - **prost ili slučajan**
 - **potpun ili razvijen**
 - **opšti**
 - **novčani**
3. Koje su osnovne funkcije novca?
 - **novac kao mera vrednosti**
 - **novac kao sredstvo prometa**
 - **novac kao sredstvo plaćanja**
 - **novac kao blago**
 - **svetski novac**
4. Kako se nacionalni dohodak raspoređuje, odnosno namenski deli?

Na ličnu potrošnju i akumulaciju

5. Tražnja je neelastična kada:
 - a) male promene u ceni dovode do srazmerno velikih promena u traženoj količini robe
 - b) velike promene u ceni izazivaju male ili nikakve promene u ponudi
 - c) **velike promene u ceni izazivaju male ili nikakve promene u tražnji**
(tačan odgovor je pod c)
6. Granični troškovi predstavljaju:
 - a) prosečni utrošak faktora proizvodnje po jednom proizvodu
 - b) **troškove proizvodnje dodatne jedinice proizvoda**
 - c) troškove sredstava za rad
(tačan odgovor je pod b)
7. Koje su osnovne funkcije tržišta.
 - **informativna**
 - **selektivna**
 - **alokativna**
 - **distributivna**
8. Dividenda je:
 - a) dohodak vlasnika zajmovnog kapitala
 - b) dohodak vlasnika zemljišta
 - c) **dohodak koji donosi akcija**
(tačan odgovor je pod c)

9. Kako glasi opšte pravilo ponude?

Pri višoj ceni veća je ponudjena količina robe, dok je pri nižoj ceni količina te robe manja.

10. Navedi karakteristike monopola.

- *monopolista ima takav položaj da može sam da odredi kolike će biti cene,*
- *ne postoji mogućnost ulaska novih ekonomskih učesnika u granu u kojoj je monopol,*
- *proizvod je diferenciran i nema svoj supstitut,*

11. Kako se faktori proizvodnje dele sa stanovišta mogućnosti njihove supstitucije?

- *supstitutivni – koji se mogu međusobno zamenjivati do određene granice,*
- *komplementarni – koji se ne mogu međusobno zamenjivati, već povećanje utroška jednog zahteva povećanje utroška i drugog faktora proizvodnje*

12. Šta je horizontalna konkurencija?

Horizontalna konkurencija (granska konkurencija) je konkurencija između preduzeća iste grane i ona dovodi do formiranja granske prosečne profitne stope.

13. Šta obuhvata finansijsko tržište?

- *tržište novca*
- *tržište deviza*
- *tržište hartija od vrednosti*

14. Koji su osnovni oblici zemljišne rente?

- *apsolutna renta*
- *diferencijalna renta*

15. Karteli su:

- a) najviši i najčvršći oblik udruživanja unutar jedne grane (objedinjuju se proizvodnja, promet i finansije)
- b) *najlabaviji oblik udruživanja monopolističkih preduzeća (npr. sporazum o podeli tržišta, kvotama proizvodnje, cenama itd.)*
- c) kompleksi velikog broja preduzeća različitih grana privrede (industrija, saobraćaj, trgovina, banke)
(tačan odgovor je pod b)